1835 No. 60

LEEUWARDER COURANT

DINGSDAG den 28 JULIJ.

KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

De Staatsraad, Gouverneur van Vriesland, brengt bij deze ter kennisse van de daarbij belanghebbenden, dat door Zijne Excellentie den Minister van Financien, bij Resolutie van den 23 Julij 1835, Afdeeling Registratie en Loterijen, no. 48, is bepaald, dat de Loten der 165ste Koninklijke Nederlandsche Loterij, gedurende de derde week der trekking van de vijfde of laatste klasse, beginnende op Maandag den 27 Julij 1835, door de Collecteurs, Splitters en de Debitanten, tot geene hoogere prijzen zullen mogen worden uitgegeven, dan tot de navolgende, te weten:

BIJ VERKOOP.		BIJ VERHURING.	
Geheele Loten	ƒ 82 : 00	Geheele Loten	ƒ 44 : 00
Halve	41 : 00	Halve	22 : 00
Vijfde	16 : 40	Vijfde	8 : 80
Tiende	8 : 20	Tiende	4 : 40
Twintigste	4 : 10	Twintigste	2 : 20

Leeuwarden, den 25 Julij 1835. *De Staatsraad, Gouverneur,* VAN ZUIJLEN VAN NIJEVELT.

KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

De Staatsraad, Gouverneur van Vriesland, brengt bij deze, naar aanleiding eener resolutie van Zijne Excellentie den Minister van Financien, van den 17 Julij 1835, afdeeling Registratie en Loterijen, no. 12, ter kennis van een iegelijk die daarbij belang heeft, dat door welgemelden Heer Minister, bij evengenoemde resolutie, krachtens Zijner Majesteits besluit van den 11 Julij 1835, no. 69, is vastgesteld, eene honderd zes en zestigste Loterij, groot ƒ 1,147,250, en bestaande uit 23 000 Loten, en uit 11 500 prijzen en 47 premien.

Leeuwarden, den 25 Julij 1835. *De Staatsraad, Gouverneur,* VAN ZUIJLEN VAN NIJEVELT.

Geldleening van ƒ 9000.

Het Dijksbestuur van den Ouden Lindedijk, genegt zijnde tot de verbetering en herstelling der Dijken, gelegen tusschen Slijkenburg en den Weerdijk van 1776, met last om in de voorziening der benoodigde gelden te zorgen, verwittigt mits deze, dat ten Kantore van den Heer R. H. VAN BURMANIA BARON RENGERS, te Leeuwarden, van heden af gelegenheid wordt gegeven, om bij Aandeelen van twee honderd en vijftig, vijf honderd of van een duizend Gulden, tegen eene jaarlijksche interest van vijf ten honderd, ingaande met den eersten September achttien honderd vijf en dertig, in te schrijven, en met deze bepaling, dat jaarlijks van het Kapitaal in te gaan met den eersten September achttien honderd zes en dertig, zal worden afgelost duizend Gulden, en alzoo na verloop van negen jaren, de geheele aflossing zal worden bewerkstelligd; ter nakoming van zulks zullen worden verbonden, de volgens het ontworpen Reglement jaarlijksche te doene omslagen, en alzoo onder bijzonder toevoorzigt van het Collegie van Heeren Gedeputeerde Staten van Vriesland. Zullende de inschrijving op den tienden Augustus aanstaande worden gesloten, ten zij reeds vroeger tot de bepaalde som van negen duizend gulden is ingeschreven, terwijl het fournissement zal moeten gedaan worden, in één termijn vóór of op den eersten September achttienhonderd vijf en dertig. *Het Dijksbestuur voornoemd,*

Wolvega, den 24 Julij 1835. VAN HELOMA.

POLEN.

KALISCH, *den 9 Julij.* (Brief in de *Allg. Zeitung*). „Volgens vrij geloofwaardige berigten is het thans zeker, dat de Russische armee, welke aan het groote legerkamp moet deel nemen, gedurende den eerstvolgenden winter kantonnerings-kwartieren in ons koningrijk betrekken zal. De materiële redenen, welke men hiervoor opgeeft, zijn de volgende: vooreerst het oogmerk onze landeigenaren, voor den zoo gezegenden oogst van dit jaar, eenen gewissen afzet te verschaffen, en ten tweeden, de troepen niet in het laatst gedeelte van den herfst en den winter, aan de moeijelijkheden van eenen marsch naar de gewesten, waar zij te huis behooren, bloot te stellen, als zoo velen tot zulk eenen terug marsch verscheidene maanden zouden behoeven. Staatkundigen willen echter nog eenen zedelijken grond laten vermoeden, te weten de armee als eenen steun des vredes te laten werken. Dit zou paradox kunnen schijnen, wanneer men niet uitgaat van gezigtpunt, dat de drie groote Noordsche Mogendheden ernstig het behoud van den algemeenen vrede begeeren, en dat zij dien wensch het best bevorderen, wanneer zij of- en defensief toegerust, in geval van nood terstond slagvaardig zijn. Bedenkt men dat Oostenrijk meer dan honderd duizend man in Italie en Tyrol mobiel heeft en in korten tijd eene nog veel grootere armee kan laten aanrukken; dat Pruissen, in den tijd van drie à vier weken met tweemaal honderd duizend man te veld kan rukken, en dat Rusland in denzelfden tijd zijne Poolsche armee, vereenigd met de 60,000 man, van welke wij spreken en waarmede zij te zamen eene magt van honderd duizend man uitmaakt, zich kan laten aansluiten, zoo zouden zij, die aan zoo krachtige, voor den vrede sprekende stemmen geen gehoor zouden willen verleenen, wel met doofheid en gevoelloosheid geslagen moeten zijn."

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, *den 20 Julij.* Uit Italie meldt men, dat de Franschen en Engelschen don *Miguel* wantrouwen en hem steeds in het oog houden. In de nabijheid van Fiumicino kruist steeds eene oorlogskorvet, om den handeling gade te slaan, welke zich in het landhuis van s'g *Mengacci*, nabij die stad, ophoudt, en zich veel met de jagt vermaakt. Bij de verschijning van een Portugeesch oorlogsvaartuig aan de kust, vreesde men, dat het doel was, om don *Miguel* op te ligten, waarom de landlieden, onder aanvoering van den landeigenaar *Mengacci*, zich wapenden om hem te verdedigen. In het zuiden van Frankrijk wordt ook op don *Miguel* met naauwkeurigheid gelet.

De uit Berlijn alhier ontvangen partikuliere berigten geven de hoop te kennen van in den herfst eenige hooge vreemde gasten aldaar te zullen zien. Indien zulks al het geval zij, kan dit echter slechts voor eene korte wijl zijn, want HH. MM. de Keizer en de Keizerin van Rusland zullen reeds tegen het eind van September uit Töplits en Kalisch, en de overige der aldaar verschenen Vorstelijke Personaadjen reeds vroeger naar hunne residentien terug gekeerd zijn. Z. M. de Koning van Pruissen geniet in het bad te Töplits de beste gezondheid. HH. KK. HH. de Kroonprins en de Kroonprinses van Pruissen hebben eene reis door Saksen, Beijeren, Tyrol en naar Opper-Italie ondernomen, doch zullen zich tegen half Augustus, misschien zelfs vroeger, weder in Silezie bevinden. Gelijk men weet heeft de Kroonprins van Pruissen tegenwoordig groot aandeel in de regering, en onder de aanzienlijke vrouwen die aan het Hof eenen heilzamen invloed uitoefenen, worden in de eerste plaats genoemd de Kroonprinses en de Prinses *Albert* (geb. Prinses der Nederlanden.)

Al meer en meer verkrijgt men de zekerheid, dat de staatkundige aangelegenheden van het westelijk Europa te Töplits ernstig ter sprake zullen komen. Dit Vorsten-Kongres baart het Hof der Tuilerien veel zorg, en houdt men zich daar bezig met de keuze van geschikte agenten, die naar Töplits en Kalisch zullen worden gezonden, ten einde uit te vorschen wat daar voorvalt. Na beraadslaging over de naast rakende kwestien, zullen zich de Monarchen voorzeker ook met de Spaansche zaken onledig houden; doch het is geheel onjuist, hetgeen de *Neurnberger Correspondent* uit Weenen schrijft, dat te Töplits de Spaansche geschillen beslecht zullen worden. Men zal de werking van het viervoudige traktaat trachten te verlammen en eene bemiddeling tot stand te brengen, en wel inzonderheid pogen tegen de woelingen der revolutie nog steviger dijken op te werpen, en de door haar zoo onbeschaamd aangerande legitimistische regten staande te houden.

Te Parijs gelooft men dat de hertog *van Orleans* de wapenschouw te Kalisch zal gaan bijwonen. De Franschen moeten geweldig fulmineren over die vereeniging van troepen in Polen.

Onder de Duitsche nieuwsbladen, die eenzijdige berigten uit Belgie, in den geest tegen Holland, bevatten, staat de te Koblentz verschijnende *Rhein und Moselzeitung* op den voorgrond. Het loopt in het oog dat zulke in Belgiens belang gestelde artikels eene bijzondere bedoeling hebben. De jongste berigten van deze soort in genoemd dagblad handelen over het gebeuren te Amsterdam en beweren dat in die hoofdstad, ja in geheel Holland, honger en gebrek onder de lage volksklasse heerscht, en dat deze om die reden voor de regering gevaarlijk wordt. Zonder zelfs den Brusselschen berigtgever te willen wederleggen, merken wij slechts aan: dat niet in Holland alleen bijv. de landbouwende klasse onder den druk der omstandigheden zucht, maar ook in Duitschland. De klagten van den landbouwenden stand zijn overal dezelfde, want de belastingen moeten, uit hoofde van de buitengewone omstandigheden, bij voortduring worden opgebragt, terwijl daarentegen de prijs der veldprodukten tot dus verre zeer laag is geweest.

Van de ontvlugte Parijsche April-beschuldigden zijn verscheidene, op hunne reis over Bremen naar Amerika, zoo men zegt, door Frankfort gekomen.

ENGELAND.

LONDEN, *den 20 Julij.* Men zegt dat de Ontvanger-Generaal van Opper-Canada, welke zich thans in onze hoofdstad bevindt, alhier met de heeren *Thos. Wilson en Comp.* en *Baring Brothers* eene leening heeft gesloten in twee afzonderlijke deelen, elk ten bedrage van 200,000 £, tegen eenen interest van 5 pCt., en het kapitaal aflosbaar in 20 jaren. Naar men wil, zoude het doel dezer leening zijn het aanleggen van kanalen, enz. in Opper-Canada.

Wij hebben brieven ontvangen van New-York, loopende tot den 30sten der vorige maand. De heer *Livingston*, gewezen Amerikaansch gezant te Parijs, was te Philadelphia aangekomen, doch had nog geene zamenkomst met den President gehad. Intusschen blijkt uit eenen partikulieren brief uit New-York, dat, hoewel de President zijn voornemen heeft te kennen gegeven om ten opzigte der Amerikaansche schuldvordering in schikkingen te willen treden, zijne wezenlijke oogmerken van eenen zeer vijandigen aard jegens dat land waren. Deze zelfde berigten bevestigen voorts ook nog de tijding der voordeelen, welke *Santa Anna* op de insurgenten te Zacatecas zoude hebben behaald. Eindelijk blijkt daaruit dat de handel der Vereenigde Staten, vergeleken met dien van het vorige dienstjaar, eene niet onaanzienlijke vermeerdering had ondervonden.

Mad. *Malibran* heeft voor 19 voorstellingen in het Coventgarden-theater te Londen 2375 pond st. of 28,500 guld. ontvangen. De Directeur van het Drurijlane-theater heeft thans die beroemde zangeres voor eene aanzienlijke som geëngageerd.

FRANKRIJK.

PARIJS, *den 19 Julij.* De raad der ministers is gisteren en heden vergaderd geweest. Ongunstige tijdingen uit Afrika schijnen aanleiding tot buitengewone drukte gegeven te hebben. De Arabieren belegeren de stad Oran, en schijnen eene gedachte magt bijeen te hebben. Onze troepen, onder bevel van den generaal *Trezel*, hebben met 2000 man een uitval gedaan, doch met eenen ongunstigen uitslag: de helft was slechts teruggekomen. Omtrent 1000 man waren door de Arabieren, onder bevel van *Abdelkader*, omsingeld en ter neder gesabeld.

De maarschalk *Clauzel* zal met spoed naar Algiers vertrekken, en een regement naar Oran worden gezonden.

Gisteren zijn de pleidooijen in de zaak van de beschuldigde Lyonnezen, voor het geregtshof der pairs, vervolgd.

Nog blijkt het niet, dat een der ontsnapte Parijzenaren op nieuw is gevat, ofschoon verscheidene zich nog in Parijs moeten bevinden, en zich somwijlen tamelijk stoutmoedig in het openbaar vertoonen. De bekende *Marrast* is, gelijk van de zijde zijner vrienden wordt gemeld, ondanks zijne paspoorten, door gendarmes op een der landwegen, in de nabijheid der grenzen, aangehouden geweest, doch heeft den magistraat, welke de identiteit van zijnen persoon heeft onderzocht, een zoodanig ontzag weten in te boezemen en dermate om den tuin te leiden, dat dezelve hem heeft ontslagen. Kort daarop is hij, met eenige sluikers, over de grenzen getrokken. Waar hij zich bevindt, wordt niet gemeld. Men beweert, dat de drie republikeinen, die te Brussel moeten zijn aangekomen, zich bij hunnen doortogt te Douay voor reizende schilders hebben uitgegeven, en, terwijl aan de voornaamste poorten allerlei voorzorgen werden genomen, om de vlugtelingen, bijaldien zij zich mogten vertoonen, op te ligten, door de overheden zeer minzaam zijn ontvangen, en op eene danspartij toegelaten.

In Parijs zijn dezer dagen maatregelen van voorzorg genomen tegen het verstoren van de rust en het verbreken van de goede orde. Een groot deel der troepen van de bezetting is doorgaans in de kazerne bijeen, ten einde des gevorderd dadelijk en gewapend te kunnen werkzaam zijn.

De hertog *van Orleans* is uit Zwitserland terug ontboden, en zal binnen een paar dagen in deze hoofdstad aankomen.

De Prins *van Syracuse*, broeder des Konings van Napels, is naar Zwitserland vertrokken. Van zijn huwelijk met prinses *Maria* wordt niet meer gesproken.

Een berigt uit Toulon van den 14den houdt in, dat de *cholera* begon af te nemen, en dat men hoop voedde op eene voortdurende vermindering. In Antibes, Aix, en elders in het voormalige Provence, heeft men mede de sporen der genoemde ziekte ontdekt.

Brieven uit Madrid van den 10den melden, dat de generaal *Montès* naar Saragossa zoude vertrekken, ten einde het opperbevel binnen die stad, welker revolutionaire woelingen zoo veel zorg verwekken, op zich te nemen, — en dat men aldaar zekeren luitenant, met name *Pover*, die beschuldigd wordt de beweging te hebben verwekt, heeft dood geschoten. — Men was te Madrid zeer ontevreden over de operatien van den generaal *Lahera* en deszelfs betoonde besluiteloosheid in het aantasten van de Carlisten, bij het opbreken van de belegering van Bilbao. — Een courier een 10den uit Madrid vertrokken, meldt, dat alles aldaar in rust was, en dat de Koningin-Regentes weder naar la Granja was teruggekeerd.

Het ministeriële avondblad behelsde gisteren avond de navolgende berigten, nopens de krijgsverrigtingen in het Noorden van Spanje, welke denkelijk met den telegraaf uit Bayonne zijn aangebragt:

„Don *Carlos* en *Eraso* zijn den 13den voor Puente-la-Reyna aangekomen, en hebben de loopgraven voor deze versterkte plaats door eenige landlieden doen openen. De bezetting heeft den 14den een uitval gedaan; — heeft een mortier, die den vorigen dag in de batterij was gebragt, vermeesterd; eenige kanonniers der Carlisten, en onder dezelven den kolonel van dat wapen, gedood. De belegeraars zijn daarop teruggetrokken. *Cordova* heeft wijders dienzelfden dag, van Viana komende, te Lesaga post gevat, en zoude den volgenden dag bezit nemen van Tafalla en Puente-la-Reyna. — In weerwil van al de geruchten, deswegens in omloop gebragt, schijnt het, dat het gevecht van den 8sten zeer weinig te beduiden heeft gehad." Uit dit berigt moet men opmaken, dat *Cordova* zijn oogmerk, om weder op de linie van de Ebro post te vatten, heeft volvoerd, en dat hij tevens Puente-la-Reyna heeft ontzet; — dat hij een en ander heeft kunnen volvoeren, zonder zich in eenig ernstig gevecht te wikkelen, en denkelijk na den 8sten, het zij te Mondragon, het zij te Salvatierra, te zijn tegengehouden, eenen omweg heeft genomen, om op dergelijke wijze de Ebro te bereiken. — De komst van *Cordova* te Tafalla en te Puente-la-Reyna zal denkelijk de aangewende pogingen der Carlisten, om Pampelona te blokkeren, verijdelen. — Van *Saarsfield* wordt niets naders gemeld; evenmin als van den togt, welken *Moreno* naar Oud-Castilie zoude hebben ondernomen.

In de bladen der monarchalen vindt men eenige bijzonderheden, nopens de gezondheid zoo wel van Koning *Karel* als van zijnen kleinzoon, den hertog *van Bordeaux*, afkomstig van den markies *de Villeneuve*, welke dezer dagen uit Bohème is teruggekomen. Volgens dezelve bevindt de Koning zich, behoudens eenige aanvallen van de jicht, in goeden welstand, en laat zoowel de gezondheid, als de ontwikkeling der verstandelijke vermogens van den jongen hertog, niets te wenschen over.

In de glasfabrijk van St. Gobain is thans een spiegel gegoten van 175 duim hoogte en 125 duim breedte. Sedert dat de Venetianen het eerst aan Europa spiegels bezorgden, zijn dezelve in grootte aanmerkelijk toegenomen. De eerste Spiegels uit Venetie hadden 3 voeten hoogte, in 1789 waren de grootste spiegels van 110 tot 115 duim hoogte, en van 72 tot 75 duim breedte; in 1815 zag men er van 125 tot 130 duim hoogte, en van 75 tot 80 duim breedte. Op de laatste tentoonstelling bevond er zich een van 155 duim hoogte en 93 duim breedte.

De hertog *Adam Gurowski*, Poolsch uitgewekene, die zich onderscheiden had door eenige onvoorzigtige uitlatingen nopens zijne demokratische beginselen, heeft met de amnestie van Keizer *Nikolaas*, de waardigheid van Kamerheer ontvangen. Men beweert dat deze dubbele begunstiging de belooning is voor eenige ten gunste van Rusland in het *Journal de la Haye* geplaatste artikelen.

De generaal *Mina*, geheel en al hersteld van de ziekte tot welker genezing hij de zorgen van den kundigen geneesheer *Lallemand* had ingeroepen, heeft Montpellier verlaten om naar zijn vaderland weder te keeren; den 15den bevond hij zich te Toulouse.

Van Bayonne schrijft men dd. 16 Julij, als volgt:

Den 10 dezer zijn te Pampeluna 26 personen gearresteerd, onder welke zich 9 monniken en 3 pastoors bevinden, welke men zegt dat in ongeoorloofde betrekking gestaan hebben met de Carlisten. Zestien vrouwen, wier zonen in die partijschap deel genomen hebben, zijn insgelijks in dezelfde stad in verzekerde bewaring gesteld. Duizend realen zijn de losprijs voor hunne vrijheid.

Den 13den hebben zeventien soldaten van het Engelsche legioen onder voorwendsel eener wandeling, San Sebastiaan verlaten en zich bij eenige Carlisten gevoegd, die Ernani gingen bezetten.

Van den 21sten. Ter beurze is aangeplakt geworden de volgende telegrafische depêche:

„ BAIJONNE, *den 20 Julij.*

„ *De generaal* HARISPE *aan den minister van binnenlandsche zaken.*

„ Het treffen van den 16den heeft zich bevestigd. Er is op de beide oevers van de Arga gevochten geworden. Te Larraya en te Artagona, op den linker oever zijn de Carlisten op la Garda terug geworpen geworden; op den regter oever zijn zij op Osteira en don *Carlos* op Estella terug getrokken.

„ *Cordova* heeft hunne stellingen den 17den doen herkennen; de uitslag hiervan is nog niet bekend.

„ Het is het 3de bataillon van Kastilie, dat tot de Chistinos is overgegaan."

Deze depêche heeft aanleiding gegeven tot allerlei gissingen. Volgens de rigting die de Carlisten genomen hebben, schijnen zij zich van het gebergte te verwijderen, waaruit men zoude opmaken, dat het leger der Koningin hun er den toegang van afgesloten heeft. Overigens is de depêche van weinig invloed op de piasters geweest.

De werving ten behoeve van Spanje schijnt hier te Parijs toch eindelijk voortgang te zullen hebben. Men verzekert zelfs dat de kaders van twee bataillons vrijwilligers reeds voltallig zijn. Het is wel mogelijk dat de werving niet openlijk zal geschieden, maar, en dit is het voorname, het Spaansche gezantschap schijnt gelden ter beschikking van zijnen eersten agent gesteld te hebben.

Wel dra zal het blijken, of don *Carlos* zijn besluit omtrent de vreemdelingen, die onder de vanen der Koningin dienen, ten uitvoer zal doen leggen, want eenige Engelsche vrijwilligers zijn onvoorzigtig genoeg geweest, om zich buiten de stad St. Sebastiaan te wagen en zijn in handen der Carlisten gevallen.

In het *Memorial Bordelais* van den 18den leest men:

„ Sommige bladen van de grenzen hebben het opbreken van het beleg van Puenta de la Reyna op den 12den als stellig vermeld, als een gevolg van het onverwacht verschijnen van *Cordova*, aan het hoofd van 16 bataillons. Op genoemden dag zouden 60 boeren, die bezig waren met het maken van terrasceringen voor de Carlistische artillerie, door de nationale troepen overvallen zijn geworden; doch alzoo die bladen evenzeer verhalen, dat het bombardement reeds den 11den een aanvang had genomen, en dat de Carlistische troepen, die te Tudela zaamgetrokken zijn, de order bekomen hebben, om zich voor de beide plaatsen van Tafala en Puenta de la Reyna te begeven, om de belegering van dezelve voor te bereiden, zoo moet men denken dat het opdagen van *Cordova*, op den 12den niet gebeurd is, of wel dat het garnizoen van Puenta de la Reyna, op dat tijdstip gedeblokkeerd, later weder op nieuw aangetast is geworden. De eerste lezing schijnt de meest waarschijnlijke."

Men blijft nog altijd beweren dat de zoo veel gerucht makende aanslag op het leven des Konings, veeleer een eene daad van trouw, ten dienste van Z. M. dan wel eenig vijandelijk feit is geweest, en dat de geheele zaak op het instellen eener koninklijke lijfwacht moet nederkomen. Onze bijzondere correspondentie zegt onder andere hieromtrent het volgende:

„ Reeds sedert meer dan veertien dagen heeft de zamenzwering tegen den persoon des Konings aanleiding gegeven, tot het gerucht dat de Koning voornemens was zich eene koninklijke lijfwacht te vormen, en men ging zelfs zoo verre van te zeggen, dat het geheele komplot, waarvan zoo veel ophef werd gemaakt, niets anders was dan een voorwendsel tot het weder daarstellen van zoodanig een korps. Wij hebben nimmer veel aan die losse geruchten gehecht. *Lodewijk-Filips* kan niet onkundig zijn van het onstaatkundige, hetwelk er in zoodanig eenen maatregel gelegen zou wezen. Heden evenwel geeft een dagblad nieuwe bijzonderheden, die het zoo stellig vermelt dat wij dezelve niet langer onder stilzwijgen kunnen voorbijgaan. Het beweert namelijk dat onderscheiden kolonels van kavalerie order ontvangen zouden hebben tot het bij hunne korpsen aanwijzen van keurlingen, bestemd om een afzonderlijk korps te vormen. Het schijnt zelfs dat Versailles als de verzamelplaats dier manschap aangewezen is. Ook was te Parijs het gerucht algemeen, dat de Koning doorloopend een regement kavalerie, hetwelk om de zes maanden verwisseld zou worden, aan zijn persoon wilde attacheren."

De ministers hebben zich heden allen naar Neuilly begeven, tot het houden van eenen kabinetsraad, onder voorzitterschap van *Lodewijk Philips* in persoon, men gelooft dat dezelve de Oostersche zaken betreft, alzoo de heer *de Broglie* dezer dagen van lord *Granville* eene nota van lord *Palmerston*, ten opzigte van die aangelegenheden ontvangen heeft.

NEDERLANDEN.

'S GRAVENHAGE, *den 22 Julij.* Het verblijf des Konings van Wurtemberg, alsmede het gebruiken der Baden door HH. KK. HH. Prins en Prinses *Albert* van Pruissen, benevens vele andere hooge personaadjen, geeft dit jaar aan het badhuis te Scheveningen wederom eene bijzondere levendigheid, welke niet alleen vermeerderd wordt door het gevolg van deze aanzienlijken, maar ook toeneemt door de talrijke bezoeken, welke dezelve ontvangen, alsmede door de aankomst van verschillende ministers en diplomaten. Deze residentie is ten gevolge van het een en ander op dit oogenblik de verblijfplaats van vele Wurtembergsche staatslieden. Zoo zijn dezer dagen onder anderen aangekomen Z. Exc. de graaf *von Beroldingen*, minister van buitenlandsche zaken van Z. M. den Koning van Wurtemberg en Z. Exc. de graaf *von Mühlinen*, minister van Z. M. den Koning van Wurtemberg, te Parijs. Tevens is alhier, van een aan Z. Exc. verleend verlof, teruggekeerd de graaf *von Wächter*, zaakgelastigde van Z. M. den Koning van Wurtemberg aan het Nederlandsche hof.

Van den 23sten. Het strekt ons steeds tot groot genoegen bewijzen te kunnen mededeelen, dat de verdiensten onzer landgenooten in verschillende vakken ook elders meer en meer erkend en op prijs gesteld worden. Maakten wij eenigen tijd geleden melding van den ongemeenen bijval, dien twee zeestukken van onzen beroemden *Schotel* op de tentoonstelling te Berlijn gevonden hadden, thans ontleenen wij uit een berigt wegens de tentoonstelling van kunstwerken, welke dezer dagen te Dusseldorf geopend is, het volgende:

„ Ook in het vak van landschap zijn zeer schoone werken onzer schilders ten toon gesteld. Maar boven alles heeft de oogen der kunstenaars tot zich getrokken een stuk van eenen meester die niet tot onze school behoort. Het is een *wintergezigt* van *Koekkoek*. Het ijs, de sneeuw, de lucht daarin zijn voortreffelijk."

ARNHEM, *den 24 Julij.* De overschoone zomerdagen lokken weder eene menigte reizigers herwaarts, die zich in de heerlijke omstreken dezer stad komen verlustigen. Behalve het doorreizen van een aanzienlijk getal buitenlanders, mag dat der inlanders, die, uit alle oorden van ons Vaderland zamengevloeid, gedurende den loop dezer maand, zoo hier, als in de nabijheid van deze stad, eenige dagen kwamen doorbrengen of zich werkelijk nog ophouden, op bij de twee duizend geschat worden. Deze zomerdrukte is natuurlijk voor vele ingezetenen van Gelderlands hoofdstad en hare omliggende dorpen, maar voornamelijk voor hen, die er zich, telken jare, met verdubbelden ijver op toeleggen, om hunne begunstigers geschikte huisvesting en goede tafel te verleenen, eene allergewenschte bron van voordeel. Van daar, dat de voornaamste Logementhouders dezer stad, of door aanzienlijke vergrooting hunner hotels, of door verfraaijing derzelve, alle pogingen hebben aangewend, of nog aanwenden, om te dien einde met andere steden te kunnen wedijveren. En, niettegenstaande dit alles, is de toevloed van bezoekers telken reize zóó groot, dat het den voornaamste logementen, in weerwil hunner vergrooting, nog gedurig aan plaats ontbreekt, om elk naar wensch te kunnen huisvesten, en er niet zelden twintig à dertig reizigers moeten worden afgewezen.

„ Wie Arnhem sedert tien jaren niet heeft bezocht, en zich thans laat aansporen, om in zijnen omtrek het schoonste gedeelte van Gelderland te komen aanschouwen en bewonderen, zal de stad en haren omtrek niet meer herkennen. Waar verleden jaar op één der schoonste punten aan den Rijnkant, nog slechts een eenvoudig estaminet stond, bekend onder den naam van *de Tent*, prijkt thans een sierlijk steenen gebouw, met koetshuis en stalling, welks benedenste gedeelte eene sierlijke zaal van grooter omvang dan de vorige, en welks eerste verdieping eene dubbele, net gemeubileerde bovenwoning bevat. Aan den straatweg naar Apeldoorn wordt men thans niet minder verrassend uitgelokt tot het beschouwen van één der heerlijkste en treffendste panorama's aan de dus genoemde en nog slechts twee jaar geleden eenvoudig aangelegde, uitspanning: *Ruim-Zigt;* terwijl de overige uitspanningen aan de Zijp, bij Sonsbeek, of ook die naar de zijde van Velp, natuurtafereelen opleveren, wier volledige beschrijving aan het onmogelijke grenst. En bij dit alles mag men de wandelingen om en bij de stad, over smaakvol beplante hoogten, of door schaduwrijke dalen, of langs wel aangelegde singels en straatwegen, mede als zoo vele oogverrassende en hartverlustigende punten tellen, wier vermelding niet stilzwijgend mag worden voorbijgegaan.

„ Het somber aanzien, dat Arnhem, nog vóór weinige jaren, door zijne vestingwerken, hooge wallen, en oude poorten kenmerkte, heeft thans plaats gemaakt voor smaakvolle wegruimingen. Van de vier vroegere hoofdpoorten, bestaat nog maar alleen de Sabelpoort, aan de zuid-oostzijde der ruime markt, die met het breede en net gebouwde gouvernements-huis prijkt. In stede der Rijn-, St. Jans- en Velperpoorten, zijn sierlijke ijzeren hekken met dubbele woningen, op eenen kleinen afstand van de stad, geplaatst; de oude muur aan de noord-westzijde is geslecht en de hooge onaanzienlijke wal, tusschen de gewezen Velperpoort en het achterste gedeelte van het huis van arrest, is, op een zeer klein gedeelte na, geheel weggenomen, in welks plaats de aankoopers van gronden reeds eenige nette woningen hebben opgetrokken, aan welke zich nog meerdere staan aan te sluiten. Voor deze woningen, worden thans, op het ruime, met jonge boomen beplante plein, voor rekening van andere grondeigenaars, grootere huizen gebouwd, die, even als de rij van nieuwe huizen tusschen de St. Jans- en Rijn-Barriéres, de stad een allerbevalligst aanzien zullen geven. Ook de wal, tusschen de Velper- en St. Jans Barrières, staat binnen kort geslecht te worden, om aan het bouw-plan eener zoo hoogst noodige kazerne aan die zijde der stad, eene doeltreffende verwezenlijking te kunnen geven. Aan den singel tusschen de Velper-Barrière en de Sabel-Poort ontwaart men eene, reeds sedert den verleden jare, geheel en met goed gevolg, in werking zijnde spinfabrijk. Behalve de uiterlijke verfraaijingen van vele woon- en winkelhuizen in de hoofdstraten dezer stad, wordt het oog almede gestreeld door het geheel verbouwde en in- en uitwendig verfraaide Stadshuis, het voormalige zoogenoemde Duivelshuis van den in Gelderlands geschiedenis befaamden, *Maarten van Rossum;* terwijl het bouwvallige en onaanzienlijke geregtshof met der tijd zal vervangen worden door een sierlijk gebouw, waartoe reeds beschikkingen gemaakt zijn, en de prijsdinging naar eene, volgens die beschikkingen te vervaardigen teekening, binnen kort staat uitgewezen te worden. Is dit nieuw te bouwen geregtshof eenmaal voltooid, dan zal de sloping van het oude Stadhuis ongetwijfeld spoedig volgen, waardoor de groote markt eene nog aanzienlijker ruimte zal verkrijgen, die niet weinig tot opluistering van het zuid-oostelijk gedeelte der stad zal medewerken.

GRONINGEN, *den 22 Julij.* Heden had wederom het jaarlijksch zoo eigenaardig feest voor Doofstommen hier ter stede plaats, in de Noorder Kerk, in tegenwoordigheid van eene overgroote menigte van inwoners en vreemdelingen.

De heer Dr. *C. Guyot* opende hetzelve met eene belangrijke aanspraak, waarin zijn Ed. herinnerde, hoe de Stichter van dit Instituut voor Doofstommen, voor eene halve eeuw, hier begonnen was, van gehoor en spraak beroofde wezens te onderwijzen, en de eerste openlijke proef van dit onderwijs in 1785, met twee Leerlingen, een Joden knaap en een Christen meisje, gegeven had, daarbij gewag makende van de verdiensten van Groningens ingezetenen omtrent Doofstommen en deze stichting. Hierna gaven 160 Kweekelingen proeven van hunne vorderingen in het schrijven, spreken, de woordenkennis, het zamenstellen en opstellen over verschillende onderwerpen, van de laagste klasse tot de hoogste opklimmende. Zeer keurige schriften en net uitgewerkte teekeningen vielen bijzonder in het oog. Dertig premien, zoo voor goed gedrag als voor vorderingen in verschillende kundigheden en handwerken, werden nu uitgedeeld. — Aan de elf Kweekelingen, welke dit Instituut verlaten, werd ieder een boekgeschenk en eene eervolle ontslagakte uitgereikt. De Doofstomme onderwijzer *Beets* trad nu op, en wees, in de zoo krachtige en uitdrukkelijke taal der gebaren, een tafereel uit onze Vaderlandsche Geschiedenis: *Albert Beiling of de aan zijn gegeven woord getrouwe held*, hetwelk daarna door verscheidene Leerlingen in eene pantomime werd uitgevoerd.

Droeg dit de algemeene goedkeuring weg, niet minder voldeden de proeven van vorderingen in de zoo verschillende handwerken. Meer dan wel andere jaren zag men zeer fraaije stukken, vooral van vrouwelijk handwerk, ten bewijze mede, dat men hier het aangename met het nuttige steeds vereenigt. En zoo houdt dan deze menschlievende inrigting haren roem staande, dat zij van den beginne af aan (1790), het eerst van alle dergelijke inrigtingen in Europa en Amerika, er op bedacht is geweest, deze ongelukkigen tevens in nuttige handwerken en bedrijven op te leiden. — De spreker bedankte ten slotte de aanschouwers voor hunne tegenwoordigheid, en wenschte den heer Mr. *H. O. Feith* en het Instituut geluk, daar Z. E. G. op nieuw als *mede Hoofd-Directeur* was ingekozen.

De avond van dezen feestdag is door de Kweekelingen in eene ware vrolijkheid, in het bijzijn van allen, die aan het Instituut verbonden zijn, doorgebragt; terwijl dezelve besloten werd door het afsteken van een schoon kunstvuurwerk, met de woorden prijkende: „ *ter dankbare nagedachtenis aan Guyot*," hetwelk de gebroeders *van der Brugh*, vuurwerkmakers te Amsterdam, aan de Kweekelingen ten geschenke hadden gezonden.

Naar wij vernemen zijn, tegen de maand September, wederom twee en twintig ongelukkigen, uit verschillende oorden van ons Vaderland, opgeroepen.

LEEUWARDEN, *den 27 Julij.* Bij Koninklijk besluit is bepaald, dat aan de officieren op pensioen, op nonactiviteit of op twee derde activiteits tractement, die bij de onderscheidene corpsen mobiele schutterij zijn in dienst gesteld en met onbepaald verlof zijn of zullen worden gezonden, voor zoo ver de eersten nog niet eervol uit de dienst bij de schutterij zijn ontslagen, zal worden toegekend eene gratificatie van twee maanden van het tractement, door hen ieder in zijnen rang bij de mobiele schutterij genoten.

Blijkens de verslagen van den toestand der verschillende provincien, die in de laatste algemeene vergadering der Staten, door de Gedeputeerde Staten zijn uitgebragt, en waarvan wij achtervolgelijk uittreksels aan onze lezers mededeelen, bedroeg de bevolking der Noord-Nederlandsche gewesten op den eersten Januarij 1835:

Noord-Braband	348,493	zielen
Gelderland	318 648	„
Noord-Holland	407,798	„
Zuid-Holland	489,681	„
Zeeland	138 937	„
Utrecht	135 521	„
Vriesland	215,968	„
Groningen	166,164	„
Overijssel	186,019	„
Drenthe	67,230	„
Te zamen	2,474,459	zielen.

Men berigt uit Utrecht, dd. 22 Julij: Gisteren had bij Amersfoort het ongeluk plaats, dat, terwijl eenige heeren uit die stad van de eendenjagt terugkwamen, het schuitje op de Eem omsloeg, waardoor zij allen in het water geraakten, doch gelukkig gered werden, behalve de luitenant-adjudant *Breseman*, uit Utrecht, die gemelde heeren te gemoet was gegaan, zich in het schuitje bevond, en aldus ongelukkiglijk om het leven kwam.

De Matigheids-Genootschappen, welke in de Vereenigde Staten van Noord-Amerika zoo spoedig zijn toegenomen, en die aldaar niet minder dan 1,500,000 leden tellen, vinden ook in Engeland veel bijval. Van Februarij 1834 tot Februarij 1835, is het getal leden in Engeland met 37,000 personen vermeerderd. Het getal bedraagt er thans 110,525. In de stad Bristol alleen, alwaar dat genootschap in het voorgaande jaar 1,500 leden telde, is hetzelve in dit jaar met 1,000 personen vermeerderd. Zeer onlangs heeft men ook hier te lande het voorbeeld van Amerika en Engeland beginnen na te volgen, door de oprigting van een Matigheids-Genootschap te Utrecht, waarvan het plan het licht ziet.

BUITENLANDSCHE SCHEEPVAART TE HARLINGEN.

Van den 19 tot den 26 Julij 1835.

Binnengekomen: Den 19 Julij het smakschip *Hoffnung*, kapt. J. K. Romeling, van Oosterisoer. — Den 22 dito het brigantijnschip *Actief*, kapt. J. L. Meijer, van Memel; het smakschip *Vrouw Aukje*, kapt. T. T. Visser, van Dantzig. — Den 23 dito de kofschepen *Annegiena*, kapt. P. R. Hulsman, van Holmstrand en *Egbertus*, kapt. L. E. Tiktak, van Christiaansand. — Den 24 dito het kofschip *Vriendschap*, kapt. J. Klazen, van Memel; het brikschip *Pröven*, kapt. A. Torgensen, van Dramme; de kofschepen *de Houthandel*, kapt. K. D. de Groot, van Christiaansand en *Jacoba Hazewinkel*, kapt. J. G. Boon, van Memel; het smakschip *Vrouw Jantina*, kapt. K. E. Vos, van Drobach; het tjalkschip *2 Gebroeders*, kapt. B. van der Werf, van Oosterisoer. — Den 25 dito het schonerschip *Hope*, kapt. W. Cousins, van Londen. Den 26 dito het kofschip *Vrouw Antje*, kapt. D. K. de Groot, van Noorwegen.

Uitgezeild: Den 20 Julij de kofschepen *Anna Maria*, kapt. J. H. Kramer, naar Papenborg, *Annegina*, kapt. J. R. Kuiper en *Eendragt*, kapt. G. H. Haverbuldt, beide naar Noorwegen. — Den 22 dito het tjalkschip *Vrouw Anna Metta*, kapt. D. J. Hanken, naar Hamburg. — Den 25 dito het smakschip *Vrouw Jantina*, kapt R. T. de Jonge en het kofschip *Hollandsch Trouw*, kapt. H. L. Kok, beide naar Noorwegen; de schonerschepen *Fame*, kapt. W. Barfield en *Friends*, kapt. J. Manning, beide naar Londen; het smakschip *Hoffnung*, kapt. J. K. Romeling, naar Noorwegen.

MENGELWERK.

IETS OVER DE BEWERKINGEN DER KLEEDINGSTOFFEN.

(*Vervolg en Slot van no. 52 en 54.*)

Wanneer wij op de Geschiedenis der Romeinen, eenen blik terugwerpen, moet het onze opmerkzaamheid gaande maken, dat onder de koopwaren, wel van *kleederen*, maar niet van *lakens*, en ook niet van *Ellenmaten*, gesproken wordt.

Men weefde een kleed, een *Toga*, maar geen stuk laken, zoo als onze wevers doen die het voorts aan den kleedermaker overlaten, om te bepalen, hoeveel ellen hij daarvan tot het maken van een kleed noodig heeft. Waarschijnlijk maakten de Romeinsche wevers ieder stuk laken slechts zoo groot, als zij bij voorbeeld, tot eene *Toga* noodig hadden, en waren zij zelve dan degenen, die het verdere noodig werk daaraan verrigten, zoo dat, de eigenlijke kleedermakers bij hun slechts tot het herstellen der kleederen gebruikt werden.

Toen in de 11de, 12de en 13de Eeuw, het licht der wetenschappen en kunsten, meer en meer ontstoken werdt, nam ook deze tak der menschelijke kennis, merkbaar toe, en verkreeg dezelve een aanmerkelijken graad van uitgebreidheid.

De Ouden hadden reeds gladde en ruwe stoffen, met zeer goede figuren van onderscheidene kleuren vervaardigd, doch de uitvinding om lakens met goud en zilver te doorweven, wordt aan Koning ATALUS toegeschreven, eene uitvinding, die wel gezegd kan worden tot de onontbeerlijkheden te behooren, doch waaraan de menschen, toen ter tijd, reeds een welgevallen hadden. Zóó is des werelds beloop! naauwelijks is de nooddruft bevredigd, of men denkt reeds aan het overvloedige, naauwlijks was de mensch in het bezit eener bekwame doelmatige kleeding, of hij gaat verder, en versierd zijn ligchaam met prachtkleederen. Wie gedenkt niet hier aan de heerlijke met goud doorwerkte lakenen der *Babyloniërs* en *Persen?* En behoort ook niet het borduren, ja zelfs het verwen, tot die uitvindingen, welke enkel en alleen, pracht en uiterlijke schoonheid, ten doelwit hebben?

Niet voor onder de Christelijke tijdrekening, maakten de *eigentlijke* wollen manufacturen, eenigen opgang, en kwamen er nieuwe en veranderde soorten van wolle stoffen, allengskens te voorschijn. Men begon de wol beter te sorteren; de fijne van de grovere soorten meer af te scheiden; men vermengde die met andere soorten, ook wel met zijde, vlas en katoen; men spon fijner garen, maakte digter weefsel, en op deze wijze verkreeg men onderscheidene soorten van stoffen, waaraan gewoonlijk ook even zoo onderscheidene benamingen gegeven werden.

In de Slavonische dorpen werdt in de 13de Eeuw reeds veel *Ras* geweven. Naderhand kwam deze stof meer in algemeen gebruik, en werden ook in Duitschland en Frankrijk, daarvan weverijen aangelegd. Spoedig kwamen nu onderscheidene soorten met name *Ras de Pologne*, *Ras de Perse*, *Ras de Castor*, enz. te voorschijn; ook in het Thuringsche werden opzettelijke *Ras-weverijen* gevestigd, die gedurende geruimen tijd, eene hooge trap van bloei en welvaart bereikt hebben. Ook het zoogenaamde Vriesch laken, bleef nog in die zelfde Eeuw, eenen aanmerkelijken aftrek behouden.

Vóór den aanvang der 14de Eeuw, weefde men, voornamelijk in *Saksen*, eene half-wolle stof, welke den naam had van *Grof-groen* Nog in het jaar 1444 droeg men daarvan kleederen, met zulke groote en wijde plooijen, dat men daartoe van 15 tot 18 Ellen noodig had. Toen de Nederlandsche lakenweverijen in de 15de Eeuw, Duitschland overstroomden, kwam het Grof-groen uit de mode, en geraakte in verval.

Vele wollen stoffen hebben hunne namen ontvangen van steden, waar zij het eerst of wel het meeste vervaardigd zijn; velen ook van andere omstandigheden; van vermeende gelijkenissen, als ook van de eigene keuze der fabrijkanten zelve. Zoo heeft voorzeker de stof *Chalons*, deszelfs naam ontleend van de stad *Chalons* in Frankrijk; *Cassian* van de stad *Cassian* of *Cachan* in *Persiën*; *Droguet* van de stad *Droget* in Jerland; enz. Aan de Lakenachtige wolle stoffen, gaf men den naam van *Karsaai*, *Flanel*, *Bergen op Zoom*, *Baai*, *Drap des Dames*, *Molton*, *Mol*, *Ratijn*, *Kasimir* enz., als ook aan de gladde wollen stoffen, die van: *Krepon*, *Stamijn*, *Damis*, *Berkan*, *Kamelot*, *Grogrin*, enz.

Het maken van *Gekeperde* stoffen, was reeds bij de Ouden in gebruik, en welligt kan de uitvinding daarvan, aan de Egijptenaren worden toegeschreven. Deze soort van weverij blijft nog in aanzien, omdat zij aan de stoffen meer sterkte en deugdzaamheid geeft. Het *Ras*, *de Chalon*, *de Sergie* of *Saai*. *de Serge de Berrij*, en de *Kalaminken* of het wolle *Satijn*, behoorende tot deze soorten.

De eerste uitvinding van het *Trijp* wordt aan de Engelschen toegekend, doch is al zeer vroeg, in *Holland*, nagemaakt geworden. Wij bezitten ook thans nog daar van eenige fabrieken, wier voortbrengselen zeer worden geroemd. Op het laatst der 17de eeuw begon men in Frankrijk eene soort van Trijp te vervaardigen, dat men den naam van *Pannes* gaf. In Duitschland heeft dit fabrikaat niet voor in de 18de eeuw eenigen opgang gemaakt. De voornaamste Trijpfabrieken in Engeland bevinden zich thans te *Coventrij*, waar zij eene tak van nijverheid, van groot aanbelang uitmaken. De Trijp dient meestal tot overtreksels van canapés, stoelen, binnenbekleedsels van rijtuigen, enz.

Toen men in later tijd zich meer toelag op het voortbrengen van verscheidenheden, alsook om aan de stoffen eene meer bevallige gedaante en voorkomen te geven, kwamen de gebloemde stoffen te voorschijn, die op de weefgetouwen, met trekwerk voorzien, geweven worden. De bloemen, of ook andere figuren, worden naar afzonderlijk geteekende patronen vervaardigd, en vereischt deze bewerking vele kunstgrepen en oplettendheden aan de zijde der wevers. Tot deze soorten behooren die van het getrokkene *droget* en *floret*, de *tabouret*, de *lustrin*, het *Wollen damast*, de *Batavia*, enz. De Duitsche Mechanicus HOHLFELD vond in den beginne der 18de eeuw eenen nieuwen weefstoel voor gebloemde stoffen uit, bij denwelken, voor het trekwerk, de wever geene hulp van anderen noodig heeft. In later tijd is deze uitvinding in Frankrijk nog aanmerkelijk verbeterd geworden.

Bij de vorderingen in het vervaardigen van wollen stoffen heeft niet weinig tot derzelver verdere volmaking toegebragt, de aangewende verbeteringen en verfraaijingen, door middel van het *vollen*, *scheeren* en het zoogenaamde *appreteren*.

Wanneer men het geweven laken ziet, zoo als het van het weefgetouw komt, zoude men het voor eene grove stof houden, waarbij al de draden zigtbaar zijn, en slechts geschikt oordeelen, om voor werkende vrouwen tot voorschooten te kunnen dienen. Om dus de onreinheid, die onder het weven is aangebragt, weg te nemen, en voornamelijk ook om de stof te *vilten*, en alzoo tot laken te brengen, dient de *volling*. De oudste vollers werkten door de gewevene stof in water, met de zeep plant (strutium) met zemelen, en ook wel met klei of volaarde, (reeds bij PLINIUS *creta fullonia* genoemd) te treden, doch heeft men vervolgens door *walkmolens* veel spoediger en volkomener het vollen leeren volbrengen. Reeds van de tiende eeuw bestonden deze molens, en van eenen volmolen te *Augsburg* wordt reeds in Ao. 1389 gewag gemaakt. Zij zijn stamp- of hamerwerktuigen. De volmolens met stampers, zoo als *Holland* algemeen heeft, en die daarom ook in andere landen Hollandsche genoemd worden, werken spoediger en oefenen eene grootere kracht uit, dan die met hamers, waarom zij ook aan deze worden voorgetrokken. Nu wordt verder het laken stijf uitgespannen, opdat de *scheerder* in staat is, de vooruitstekende haren gelijkelijk en effen weg te nemen. Dit werk vereischt veel ondervinding en oplettendheid, en evenwel heeft het menschelijk vernuft een werktuig weten uit te vinden, om het werk van den mensch te vervangen. Een *Engelschman*, met name EVERET, in *Viltshire*, vervaardigde in het jaar 1658 een' door water gedreven wordenden *scheermolen*, door welken één éénig *scheerder* vier tot zes *scheertafels* tegelijk kon bearbeiden. Alhoewel aan 300 arbeiders, die daardoor buiten kostwinning geraakten, andere werkzaamheid verschaft werd; staken zij desniettemin het gebouw in brand, waardoor de genoemde EVERET een verlies leed van *honderd tachtig duizend* Nederl. Guldens. Het Engelsche Gouvernement vergoedde hem in Ao. 1759 dat geheele verlies, en nu werden overal de *scheermolens* in de *Engelsche* manufaktuur-fabrijken ingevoerd. In die werktuigen liggen de *scharen* vast, en het laken wordt onder dezelve allengs voortgeschoven.

Nadat nu het laken alzoo *geschoren*, en ook nog eens *gerekt* is, wordt tot het verder opmaken of *appreteren* het laken door *persbladen* ook *geperst*, om hetzelve *luister* bij te zetten. Men zegt, dat de *Engelschen* de *persbladen* uit *hennip-zeilvodden* vervaardigen. In de papierfabriek van den Heer KANTER te Koningsberg in Pruissen, die later deszelfs schoonzoon, den Heer JACHMANN, heeft toebehoord, worden de persbladen uit *zuiver hennip* zeer deugdzaam en uitmuntend bereid Ook te *Malmedy* in Frankrijk maakt men zeer goede persbladen. Tot eene verdere appretuur der wollen stoffen moeten zij ook de bewerking van het *kreppen*, *karaaijen* en *kalanderen* ondergaan, waarna het laken tot koopmansgoed, en dus geheel gereed is, om in den handel gebragt te worden.

De kunst, om wolle stoffen, met allerlei kleuren te bedrukken, konde niet zonder groote werktuigelijke voorbereidingen, ten uitvoer worden gebragt. Onder alle dezen verwekte met regt, de gedrukte *Colgas* of het Engelsche en Turksche flanel, het meeste opzien. Zij zijn het eerst in Engeland vervaardigd, en is bij dezelve, de kleur zoodanig doordrongen, dat de teekening aan beide zijden gezien kan worden. Reeds in den aanvang der 18de Eeuw, werd zij in Duitschland nagemaakt; de Saxische lakenfabrijkant MARTIN SCHMIDT te *Grimma*, was de eerste, die in Ao. 1729 hierin gelukkig slaagde, en bleef zijne Manufactuur van gedrukte flanellen en sergien, lang in bloei. Eenige jaren later werdt deze uitvinding door de Heeren MARCIS in Frankrijk uitgevoerd, en kwam de eerste eener zoodanige drukkerij, te *Rouaan* tot stand. Twee kunstenaars, te *Amiens*, *Bouvalet* en *Fesselle*, verbeterden dezelve, en was men kort daarna in staat, deze kunst, op stoffen van kameelhaar, en bijzonder op *Trijp*, *Kamelot* enz. ten uitvoer te brengen.

Wij hebben bij dit zeer oppervlakkig *iets over de bewerking der kleedingstoffen*, ons slechts tot die der *wolle Stoffen* bepaald. Mogelijk vinden wij ons opgewekt, ook ten aanzien der andere soorten, bij eene nadere gelegenheid, iets te zeggen.

Onbegrijpelijk groot en weldadig zijn intusschen de schakels van Maatschappelijk belang, van bloei en welvaart, die alleen de gezamenlijken bedrijven tot voortbrenging der wolle stoffen vereischt wordende, aan Landbouw, Koophandel, Scheepvaart, Fabrijken, enz. enz. opleveren.

Het gezamenlijk kapitaal der wol, van *Europesche* schapen afkomstig, zal voorzeker op *Duizend Millioenen* Nederl. Guldens, mogen worden begroot. Dan met welke ontzettende kapitaal n wordt nu deze grondstof niet nog vermeerderd, wanneer door de vlijt en het vernuft der menschen, daarvan alle die voortbrengselen daargesteld worden, welke tot zoo vele onderscheidene einden, dienstig kunnen zijn. Zoo geeft alles in de Natuur de aanleiding, om onze behoeften te kunnen vervullen, de aangenaamheden onzes levens te vergrooten, kunsten en wetenschappen te bevorderen en uit te breiden, en door eene edele en weldadige werkzaamheid, onderling aan onze bestemming te beantwoorden.

Overgenomen.

VARIA.

OPROERIG BERIGT VAN EEN KOK.

De Rijks Aartskanselier van Frankrijk, Vorst CAMBACÉRÈS, verdiende niet den roep van den eersten Gastronoom van Parijs, die men hem zoo lang heeft nagegeven. Zijn Hof en Keukenmeester Grand-Manche schildert hem aldus af:

„ In den vroegen morgen hield de Vorst zich zoodanig bezig met de keukencedel, als of dit de belangrijkste arbeid van zijn ambt geweest was: doch alleen om de uitgaven af te knibbelen, te berekenen en in te korten. Hoe blijde was hij er heden goedkooper te kunnen afkomen dan gisteren. Men las op zijn gezigt angst, onrust, het zorgen en trillen van den gierigaard. Aan tafel nam hij degelijk in opmerking de schotels, welke geheel of grootendeels onaangeroerd bleven: zij kwamen stellig den volgenden dag weder op de keukenlijst, en zoo diende het afval als nieuw geregt. Hoe kleingeestig! In allen gevalle moge de Kok onder nieuwe gedaanten de spijs van gisteren weder opdisschen; maar een Vorst! een Gastronoom!! — De Vorst kreeg uit alle hoeken en oorden van Frankrijk wild, gevogelte en andere eetwaren voor zijn keuken ten geschenke. Deze werden onder zijn oog in eene groote bergplaats gebragt, waarvan hij den sleutel had, de stukken in een boek aanteekende en naar mate van het gebruik weder doorgestroken werden; — niet zelden waren zij reeds aangestoken en nooit kwam het frisch op tafel. De Vorst was een vraat, geen lekkerbek, geen fijnproever, niet eens een fatsoenlijk spijzer. Hij gaf de voorkeur aan grove huiskost en zware spijzen, die de maag opvullen; hij at niet maar gaapte, slokte en duwde het eten naar beneden. Zijn lijfkost was de warme pastij met klouters, eene zware, groffe, smakelooze spijs. Eens beproefde zijn lijfkok dezelve ligter te bereiden, temperde ze door het vulsel van hanekammen, fijne en edele deelen van zacht en malsch gevogelte. Wat was het gevolg? Rood als een kalkoensche haan en woedend van toorn, eischte dadelijk de Prins zijn oude knoedelpastij, die hem de tanden uitbraken, — en hij verzadigde zich daaraan. Tot ontbijt zette men hem een opgewarmd stuk schilfergebak of boterkoek voor, met een tienmaal aangesneden ham, die hij tot op de bonk afknabbelde. Den Huiskok viel nooit het afval van een fijn schoteltje, en diens adjuncten nooit een drup wijns van een opgetrokken flesch ten deel!

CH.

ONNUTTE UITGAAF.

Lips koopt zich Meijers haar-tinctuur,
Wijl men van alle kant verklaart,
Dat het ons haar zoo goed bewaart;
Doch hij verliest het bij die kuur;
En schoon hij barst van woede en spijt,
Is de oorzaak voor een ieder klaar
Dat hier de werking niet gedijdt,
Want Lips bezit geen een goed haar.

In 't Paradijs der onwetenheid gaan domme Schrijvers, even als Adam en Eva, naakt, — en zij schamen zich niet. — Laat hen eens van den boom der kennis eten, en zij zullen zich weldra achter de vijgebladen hunner eigenwaan zoeken te verbergen om hunne onnoozelheid te bedekken.

Toen Napoleon Spanje wilde veroveren, niet om aan zijne heerschzucht te voldoen, maar alleen, gelijk hij zeide, om 't geluk der volken te bevestigen, vroeg hij Talleyrand wat deze er van dacht. De slimme politicus haalde de schouders op, tot dat het donderend: *je le veux* hem 's Vorsten aannaderende ongenade verkondigde. Het koel antwoord van den zich langzaam verwijderenden dienaar was: „ *Puisque tu le Veux, Sire, — c'est le commencement de la fin!*" — (Om dat het Uw wil is Sire, — dit is het begin van het (uw) einde!)

Aan het Kantoor dezer Courant, is ten behoeve der nagelatene Betrekkingen van de op den 25 Junij ll. verongelukte Texelsche Loodsen, ontvangen van N. N. uit

Leeuwarden	*f*	10 : 00
Van N. N.	-	2 : 50
Bedrag van het vroeger medegedeelde	-	62 : 50
Leeuwarden, den 27 Julij 1835. Zamen . . .	*f*	75 : 00.

*** Ondertrouwd:
Harlingen, S. BRAAKSMA, *Apotheker*, en
den 19 Julij 1835. I. PEAUX.

Familie en Vrienden, gelieven deze algemeene als bijzondere kennisgeving, zoo binnen als buiten deze Stad, aan te nemen.

*** Getrouwd:
Groningen, R. J. SCHIERBEEK, JUNIOR, en
den 22 Julij 1835. F. VAN GIFFEN.

*** Getrouwd:
Groningen, J. MEIJER, *Predikant te Beetgum*, en
den 22 Julij 1835. L. HOLTHUIS.

*** Getrouwd:
Wijnaldum, M. R. WITEMA, en
den 24 Julij 1835. A. R. HIDDINGA.

Strekkende deze tot kennisgeving aan Familie en Bekenden.

*** Mijne waarde Echtgenoot AUKJEN J. HOEKSTRA, beviel heden middag van eene welgeschapene DOCHTER. R. BARGSMA.
Joure, den 15 Julij 1835.

Huize RIJS (prov. VRIESLAND), den 16 Julij 1835. Heden beviel zeer voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER, de Hoog Welgeboren Vrouwe CONSTANTIA JOHANNA VAN SWINDEREN, geboren RENGERS.

*** Heden beviel allervoorspoedigst van eene DOCHTER, TRIJNTJE FOCKEMA, Huisvrouw van A. VERWIJS.
Deventer, den 17 Julij 1835.

KNIJPE, den 19 Julij 1835. Mijne geliefde Echtgenoot A. GORTER, bevallen op heden van eene DOCHTER. L. J. VAN DUNNÉ.

Familie en Vrienden gelieven deze algemeene kennisgeving, ook als bijzondere aan te merken.

, Heden morgen verloste van eene welgeschapene DOCHTER, A. C. RODENBURG, Echtgenoot van J. VAN DER WERF.

Leeuwarden, den 22 Julij 1835.

, Mijne geliefde Echtgenoot HEILTJE ZEPER, verloste dezen morgen voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER. J. HOMAN.

Groningen, den 25 Julij 1835.

Familie en Betrekkingen worden verzocht deze algemeene, tevens als bijzondere kennisgeving te willen aannemen.

, Heden morgen verloste van eene DOCHTER, JANTJE P. VAN DER MEER, Echtgenoot van A. OTTEMA.

Leeuwarden, den 26 Julij 1835.

, Heden avond ten 10½ ure overleed onze waarde Zoon, de Koopman PIER JANS VELLENGA, in den ouderdom van ruim 29 jaren.

Een langdurig lijden en de smartelijke ondervinding, die hij in de laatste dagen van zijn leven nog moest gevoelen, deed hem bezwijken.

Gevoelig over den dubbelden slag, geven wij kennis aan Vrienden en Bekenden, in hoop en vertrouwen dat de dierbaren in betere gewesten de zalige rust mogen genieten, doch ons met eerbied zwijgen. J. M. VELLENGA.

Bolsward, T. P. VELLENGA,

den 15 Julij 1835. Geb. WESTERBAAN.

, Het eenigste pand onzer liefde, in welks geboorte wij ons voor 10 maanden mogten verheugen, werd ons heden op het alleronverwachtst, na eene ongesteldheid van slechts 1½ dag, door den dood ontrukt. A. JORRITSMA.

Dockum, J. A. H. JORRITSMA,

den 20 Julij 1835. Geb. SCHAAPMAN.

Strekkende deze tot kennisgeving aan Vrienden en Bekenden, binnen en buiten deze stad.

, Op het alleronverwachtst werd ik heden morgen getroffen door eenen slag, die tot in den diepen grond mijner ziel doordringt; mijne lieve Vrouw JOHANNA CATHARINA DERMOUT, leeft op Aarde niet meer: zij werd na eene zeer gelukkige Echt verbindtenis van 21 jaren, in den ouderdom van bijna 46 jaren, mij en mijne vier Kinderen door den dood ontnomen.

Het treffende van den slag, kunnen zij gevoelen, die de Overledene gekend hebben.

Harderwijk, den 20 Julij 1835. C. WITTEVEEN, *Predikant.*

Vrienden en Betrekkingen zullen deze kennisgeving voor bijzondere willen aannemen.

, Zeer onverwacht zijn wij in rouw gedompeld, door het treurig berigt, den 21 dezer, van het overlijden van onzen eenigsten Zoon JAN HERINGA, in den bloeijenden jeugd van ruim 25 jaren, nog in dienst zijnde, te Leijden overleden.

Deze dient tot algemeene kennisgeving aan Vrienden en Bekenden.

Sneek, U. HERINGA.

den 22 Julij 1835. TJAMKE KUIJPERS.

, Mijn beminde Echtgenoot HENDRIK SIJPESTEIJN, is heden morgen, na eene langdurige sukkeling en bijkomend verval van krachten, overleden. Hij stierf in den ouderdom van bijkans 62 jaren, betreurd door mij, onze Kinderen en wederzijdsche Behuwdkinderen. M. C. LOHMAN,

Workum, den 22 Julij 1835. Wed. H. SIJPESTEIJN.

Deze strekke ter algemeene en bijzondere kennisgeving aan Familie en Betrekkingen.

De Prijs der BOTER te Leeuwarden, den 24 Julij 1835, *f* 21 : 00. GROVE KAAS *f* 11 à 12½.

De In- en Uitlandsche ROGGE en TARWE was dienzelfden dag: Rogge *f* 141 : 00. het Last. — Tarwe *f* 5 : 83 de Mudde.

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, DEN 25 JULIJ 1835.

NEDERLANDEN.		Gebl.			RUSLAND.		Gebl.
Werkel. Schuld.....	2½ pct.	55 13/16	55⅞	55 13/16	Obl. H. 1798 en 1816	5 pct.	104¾
Dito dito..........	5 „	101¾	101⅞	101 13/16	Obl. *Hope* 1828 en 29	5 „	
Uitgestelde Schuld ...					Cert. dito 1831 en 33	5 „	99⅞
Kansbiljetten van dito	*f*	24 15/16	25 1/16	25	Obl. te Londen...	5 „	
Amort. Sijndicaat...	4½ pct.	94⅝			Cert. te Hamburg.	5 „	
Dito dito	3½ „	79⅝	80	79⅞	Inschrijving in Assig.	6 „	70½
Schatkistbiljetten....	4 „				Certificaten van dito	6 „	
Handel-Maatsch. ...	4½ „				POLEN.		
Nieuwe dito.......	4½ „				Aand. met Lot. fl. 300.	*f*	
FRANKRIJK.					PRUISSEN.		
Ins. Grb. p. 22 Junij	3 pct.				Aand. met Lot. R. 50	*f*	105⅛
ENGELAND.					Neg. Londen 1830	4 pct.	
Ins. Grb. p. 13 Mei	3 pct.				OOSTENRIJK.		
SPANJE.					Aand. met Lot. *f* 100	*f*	
Perp. R., Engelsche Am.	5 pct.	41 3/16	41¼	41¼	Dito dito *f* 250.	4 pct.	-
Dito dito à *f* 1000.	3 „	26¼	26 5/16	26 5/16	Metallieke	5 pct.	99½
Fransche Uitgestelde..		17⅛	17 7/16		Dito te Lond. gen..	5 „	
Cortes Bons te Lond.	5 „	37 7/16	37⅜	37½	Dito	2½ „	
Engelsche Uitgestelde					W. Bank bij *Goll & C°*	5 „	101⅝
PORTUGAL.					Dito	4 „	91
Oblig. te Londen....	5 „				Cert. Stadsb. bij dito	2½ „	
Dito dito..........	3 „				Weenen Bank-Actien.	3 „	
NAPELS.					Nieuwe Ween. Aand.	*f*	
Certfic. bij *L. & B* ..	5 „				DENEMARKEN.		
Dito bij *Falconn. & C.*	5 „	92½			Negot. te Londen.	3 pct.	
Lean. te L. bij Roths.	5 „				Russ. Fr. Aand. 500 fr.	*f*	

Brazil. van 100 £ 86. — Columb. 2de leening van 100 £ 29. — Blaauwe Grieken van 500 £ 26. — Peru 6 pCt. van 100 £ 23½; Coup. *f* 5 1/16. — Cortes van 510 £ 37½, ½, 1/16, ½; Coup. 23½.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD PURMERENDE, adverteren bij deze, dat aldaar, op Zaturdag den 15 Augustus 1835, des middags ten 12 ure precies, HARDDRAVERIJ zal worden gehouden, en dat voor Prijs- en voor Premiestukken *GEWERKT ZILVER* aan de Eigenaren der twee hardstdravende Paarden van wege de Stad zullen worden vereerd.

De Paarden moeten van zessen klaar zijn, en des morgens ten 10 ure precies aan Heeren Keurmeesteren op de Steenenbrug voor het Raadhuis worden aangeboden.

Van wege Burgemeester en Wethouderen voornoemd,

J. EIJKEN, *Secret.*

GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN BARRADEEL, convoceren door deze, ten verzoeke van Kerkvoogden, de Hervormde Floreenpligtigen van:

Wijnaldum,.. op Zaturdag den 8 Augustus 1835, 's voormiddags 11 ure.
Pietersbierum, ———————————————— namiddags 4 —
Sexbierum,... op Maandag den 10 ——————— voormiddags 11 —
Oosterbierum,.. — Dingsdag den 11 ——————————— 11 —
Tjummarum,.. — Donderdag den 13 ——————————— 11 —
Minnertsga,.. — Vrijdag den 14 ——————— namiddags 4 —

Allen in de respective Dorpskerken, en die van *Firdgum*, op Donderdag den 13 Augustus 1835, des namiddags ten 3 ure, in de Herberg op Dijkshoek; om ieder in de hunne op te nemen en na welbevinding te sluiten de Rekening en Verantwoording der Kerkvoogden over 1834; vast te stellen de Begrootingen der Kerkvoogdijen voor 1836, en nieuwe Kerkvoogden te benoemen, voor de aftredenden op 1 Januarij aanstaande. Voorts die van *Wijnaldum*, ten einde te raadplegen en te besluiten omtrent het doen van eene meer dan gewone Reparatie aan het Orgel in de Kerk aldaar, en die van *Tjummarum*, om te besluiten op zoodanige Voorstellen, als welke dan mogten worden gedaan. *Grietman en Assessoren voornoemd,*

Sexbierum, SIXMA VAN HEEMSTRA.

den 24 Julij 1835. *Ter ordonnantie van dezelven,*

E. J. ALTA.

AANBESTEDING.

HET DIJKSBESTUUR van *den Ouden Lindedijk*, zal, onder nadere approbatie, publiek, aan de minstaannemenden, aanbesteden:

Het VERHOOGEN en VERZWAREN van een GEDEELTE LINDEDIJK; benevens het Opmaken van binnen en buiten Bermsloten, en het Bekrammen van een gedeelte Dijk, alles over eene gezamenlijke lengte van 1335 ellen, en zulks in twee perceelen.

Wie gading maken, komen op Woensdag den 5 Augustus 1835, des voormiddags ten elf ure, aan het Grietenijhuis te Wolvega, terwijl inmiddels het Bestek en de Conditien dezer besteding ter lezing liggen aan opgemeld Grietenijhuis, zoo mede bij den Opziger P. SCHELTINGA, te Helomasluis, bij wien ook de noodige inlichtingen te bekomen zijn. *Het Dijksbestuur voornoemd,*

Wolvega, den 25 Julij 1835. VAN HELOMA.

GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN WONSERADEEL, zullen op Zaturdag den 8 Augustus e. k., des voormiddags ten elf ure, in het Grietenijhuis te Bolsward, aan den minstaannemende in het openbaar aanbesteden: Het doen van eenige HERSTELLINGEN aan den TOREN te Dedgum, met de Leverantie van de daartoe benoodigde Materialen; waarvan het Bestek en de Conditien van heden af in het Grietenijhuis voornoemd, benevens bij den Onderwijzer te Dedgum, voor de belanghebbenden ter lezing ligt. *Grietman en Assessoren voornoemd,*

Bolsward, Van wege dezelven,

den 26 Julij 1835. C. BINKES, *Secretaris.*

DE Notarissen HANEKUIJK en WIJMA, te Harlingen, zullen, (bij continuatie), op Woensdag den 29 Julij 1835, des avonds ten 6 ure, in het Heeren Logement te Harlingen, bij de eindelijke toewijzing, publiek, presenteren te verkoopen: Een' uitmuntenden PELMOLEN, met WOONHUIS en PAKHUIS, TUIN en verdere annexen, staande en gelegen aan de Bolswarder Vaart onder Almenum, gekwoteerd no. 104, bij den Heer *Joh. A. van der Werf* als eigenaar in gebruik, den 1 Augustus 1835 vrij te aanvaarden; waarop geboden is de geringe som van *f* 8000.

Zijnde ook intusschen voorschreven Molen met annexen *uit de hand* te Koop, waaromtrent men informatie kan bekomen ten Kantore van den Notaris WIJMA.

DE Notaris LEDEBOER, te Bolsward, zal, op Zaturdagen den 1 en 8 Augustus 1835, telkens des avonds ten 7 ure, bij de beschrijving, ten huize van *J. Eisma*, in het Rood Hert, en bij de eindelijke toewijzing, ten huize van de Wed. *Wiebes*, in den Wijnberg aldaar, publiek presenteren te verkoopen:

Eene zeer ter neringstaande HUIZINGE, met ERF en TUIN c. a., staande en gelegen aan de groote Dijlakker te Bolsward, in wijk C, no. 302, door *D. Nieuwland*, als eigenaar bewoond; den 12 Mei 1836 vrij te aanvaarden.

DE Notaris K. J. VAN DER VEEN, te Dragten, zal, op Maandag den 3 Augustus 1835, des avonds om 6 uur, ten huize van *Minne Sjoerds Gaastra*, Logementhouder in de Zuiderdragten, publiek, bij strijkgeld, presenteren te verkoopen:

Een hecht, welbevaren en goed onderhouden beschoten SCHUITESCHIP, *de Jonge Roel* genaamd, groot 27 tonnen, met één Zeil, vijf Fokken, twee Luikkleden, Zeilkleed, Spoorkleed, Haken, Boomen, Ankers, Touwen en verdere aanhoorigheden ten inventaris vermeld, — liggende in de Vaart te Dragten, tot nu toe met succes door den eigenaar *Jan Roels van der Wit* bevaren, bij wien hetzelve inmiddelen tijde ook uit de hand is te koop.

TE KOOP:

EENige honderd lasten grof en fijn PUIN. Te bevragen bij JAN ZWOLSMAN, te Kuinre, of bij NAUTA, aan de Nieuwezijlen; alwaar het Puin aan het water ligt.

UIt de hand TE KOOP: Eene zeer aanzienlijke en mooije partij KROMHOUT, ZEGEN, EIKEN BALKEN en ROEDEN. Te bevragen bij *J. I. BAKKER*, te Sloten.

BESTE WESTPHAALSCHE HAMMEN TE KOOP, bij *J. REERINK*, te Leeuwarden, letter A, no 70.

BIj toeval is te Sneek, op een der beste standen TE HUUR, om dadelijk te aanvaarden: Een ter neringstaand HUIS. — Adres bij *F. HOLTKAMP*, Boekdrukker en Boekverkooper. *Brieven franco.*

Onderlinge Brand-Assurantie-Societeit.

DE GECOMMITTEERDEN van de Onderlinge Brand Assurantie Societeit over de Kantoors *Franeker*, *Bolsward* en *Dronrijp*, herinneren bij deze de daarbij belanghebbenden, dat de Verzekeringen van VEE, HOOI en GRANEN op den 1 Augustus aanstaande eindigen; en brengen tevens ter kennis van diegenen welke zoodanige Voorwerpen op nieuw verkiezen te hebben ingeschreven, dat de aangaven daarvan in den loop dezer maand Julij moeten geschieden, ten welken einde zal worden gevaceerd telkens des voormiddags van 10 tot 12 ure, te *Franeker*, des Maandags, bij P. BOLLEMA, in *den Prins*; des Donderdags te *Bolsward*, bij de Wed WIJBES, in de *Wijnberg*, en des Zaturdags te *Dronrijp*, bij VEENSTRA, in de *Oude Posthoorn*.

Zullende na den 1 Augustus e. k. geene aangaven meer worden aangenomen.

De Gecommitteerden voornoemd,

G YPMA, *waarn. Boekhouder.*

Onderlinge Brandwaarborg-Maatschappij

VAN *WOUDSEND*.

OP den twee en twintigsten Julij is door de Hoofd-Directie dezer Onderlinge Brandwaarborg Maatschappij, ten huize van den Logementhouder *Nolles*, aan de Hoofdplaats Woudsend, aan gecompareerde Deelnemers *de Rekening overgelegd* van het afgeloopene *19de Boekjaar*, waarbij tevens gebleken is dat de voorgevallene Brandschade met *Vier Cents van iedere f 100 verzekerd Kapitaal* is gedekt, en de *Administratie-kosten* voor het ingegane jaar niet hooger zijn ingevorderd den *Zeventig Cents per Aandeel met de gewone Verhoogingen*; dat het Kapitaal der Maatschappij zeer aanmerkelijk, en wel omstreeks *één millioen* vermeerderd is, en thans aan getaxeerde waarde *twaalf millioenen* telt. Er is op bijzondere aandrang aan de Landlieden geiegenheid gegeven hunne Granen en andere Gewassen in de Schuur te verzekeren zoo als zulks met het Hooi en Vee plaats heeft, waartoe binnen weinige dagen de Reglementen bij Correspondenten in de Bouwdistricten zullen te bekomen zijn. Men kan zich ter nadere inlichting en deelneming adresseren zoo wel bij de Hoofd-Directie in loco als bij de Heeren Mr. *T. S. Tromp*, te Leeuwarden; *P. J. de Hoop*, te Nieuwland; *S. E. Sinnema*, te Wijns; *S. van Welderen* Baron *Rengers*, te IJsbrechtum; Jhr. *D. Engelen*, te Oranjewoud; Mr. *J. Schik*, te Leeuwarden; Mr. *B. Haga* en Mr. *J. J. Wiersma*, te Sneek; Mr. *A. van Slooten*, te Dockum; *W. A. Evertsz*, te Oldeboorn; *A. G. Geerts*, te Joure; *J. J. van Eijck*, te Roordahuizum; *P. J. van Kruijff*, te Driesum; *P. H. Buisma*, te Langweer; *T. T. Schuurmans*, te IJlst; *B. Tietema*, te Wolvega; *J. de Jong*, te Rijs; *IJ. Visser*, te Workum; *T. H. van der Meer*, te Dragten; *R. J. Landman*, te Tjerkgaast; *P. W. Feenstra*, te Warga; *S. Douma*, te Bergum; *Æ. van Eijck*, te Oosterzee; *H. Oneides*, te Oudega; *U. Ekema*, te Sneek; (voor Wijmbritseradeel) *J. Albarda Gerlsma*, te Koudum; *A. A. Bonnema*, te Kollum; *T. Sikkema*, te Grouw; *W. T. Scheerstra*, te Makkinga; *S. T. Olivier*, te Dronrijp; *K. H. Korenstra*, te Sloten; alsmede bij de Heeren *J. Slot*, te Groningen; *A. Stoep*, te Meppel, en *J. M. A. Kroes*, te Oldemark.

TROMP, *Dr. Boekhouder.*

De ondergeteekenden, ter bovengemelde algemeene Vergadering gecommitteerd tot het opnemen der Rekening der Maatschappij, achten het zich eene aangename taak, aan het Publiek, en inzonderheid aan de niet tegenwoordig geweest zijnde Deelhebbers (*welk getal de 3400 te boven gaat*,) te kunnen berigten, dat zoo wel eene *accurate* en *solide*, als *spaarzame Administratie*, deze Brandwaarborg Maatschappij kenmerkt, en uit dien hoofde zeer is aan te bevelen.

L. P. OPPEDIJK. A. G GEERTS.

W. MANTINGH. IJ. VISSER.

EEn ieder die iets te pretenderen heeft, of schuldig is aan de Nalatenschap van wijlen *JANNEKE BRETEL*, in leven IJzerkramersche te Harlingen, wordt verzocht daarvan, voor of uiterlijk *op* den 23 Augustus 1835, opgave of betaling te doen aan den Heer B. LEEMKOEL, Koopman te Harlingen, in kwaliteit als Executeur Testamentair van voornoemde Nalatenschap.

DE ondergeteekende maakt bekend dat zij thans woont in het Logement DE GOUDEN LEEUW, op de Markt te Workum. Beveelt zich voortdurend aan hare geëerde begunstigers. Wed J. DE VREESE.

Tentoonstelling van Glaswerken in Miniatuur.

THOS. FINN, heeft de eer het geachte Publiek te berigten, dat door de menigvuldige bestellingen en het talrijk bezoek, hetwelk hem dagelijks ten deel valt, zijn vertrek nog eenige dagen is uitgesteld.

KEGELPARTIJ.

MEt consent gedenkt de Koffijschenker M. MORRA, in Tuin- en Veldgezigt achter de Hoven bij Leeuwarden, op Zaturdag den 1 Augustus 1835, te laten Verkegelen: *Eene extra fraaije ZILVEREN ZAKTABAKSDOOS* tot prijs, en *eene fraaije ZILVEREN SNUIFDOOS* tot premie; waartoe alle Liefhebbers worden uitgenoodigd om zich des avonds om zes uren aan te geven.

MEt consent van het Grietenijbestuur van Utingeradeel, gedenkt de Kastelein R. H. BROUWER, te Akkrum, op Donderdag den 6 Augustus 1835 te laten Verharddraven, en vrij te vereeren: *Eene fraaije ZILVEREN ZAKTABAKSDOOS* tot prijs, door Paarden die niet meer dan één prijs hebben gewonnen en tot genoegen der Keurmeesters zijn. — De Draverij zal des namiddags precies ten 2 ure een aanvang nemen.

)o(EEn WAGENMAKERSKNECHT en een SMIDSKNECHT, hun werk geheel of ten deele verstaande, welk begeerende, vervoegen zich in persoon of franco Brieven bij *J. RADSMA*, Mr. Wagenmaker te Franeker in het Kaatsveld.

)o(B. LEDEBOER, Az., Apotheker en Drogist te Steenwijk, vraagt zoo spoedig mogelijk een LEERLING, of liefst iemand welke twee of drie jaren in het vak werkzaam is geweest en zich verder wenscht te bekwamen. *Brieven franco.*

)o(MEn vraagt een *ongehuwde* PLAATSVERVANGER of NUMMERVERWISSELAAR voor de *Nationale Militie*. Nader onderrigt bij *J. G. MEIJER*, Onderwijzer te *Bornwerd*.

TER LEEUWARDER COURANT-DRUKKERIJ.